

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Abbatiae Imperialis S. Maximini

Zyllesius, Nicolaus

Treveris, 1638

Sectio Prima. De Monasterij S. Maximini origine & primis Incolis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14268

PARS SECVNDA.

CAPVT PRIMVM.

In quo respondetur primæ libelli parti.

SECTIO PRIMA.

De Monasterij S. Maximini origine & primis Incolis.

LIBELLI huius famosi Scriptoris propositum est, contra tanta & tam Illustria, quæ prima parte recensuimus, firmamenta asserere Monasterium S. Maximini Archiepiscopo Treuirensi, tam in Ecclesiasticis, quàm sæcularibus, non autem immediatè S. Sedi Apostolicæ & sacro Imp. Rom. subesse, atque hunc in finem principio tria ponit fundamenta; Primo, à S. Agritio conditum esse Monasterium S. Maximini, non autem à Constantino Magno eiusque Matre Helena; Secundo, id in territorio, prædio & fundo diui Petri ædificatum fuisse: Tertiò in illud introductos Sacerdotes, Archiepiscopis omninò subiectos, non autem Monachos. Harum autem assertionum probationem nullam adfert, nisi quod Archiuum & Annales Treuirenses id ita continere asserat: vti videre est à numero 4. vsque ad Num. 7. proinde vti ista, ita simpliciter & sine fundamento asseruntur: ita simpliciter à nobis negantur, neque enim vnquam vel probata sunt, vel probari potuerunt.

Quin immò, quamuis illa quæ allegantur, ita reuera se haberent, quod in æternum non probabitur, adhuc non sequeretur illa, quam inferre contendit Aduersarius, Monasterij erga Archiepiscopum, tam in Ecclesiasticis, quàm sæcularibus subiectio, vti mox §. 4. pluribus deducam.

Sed ego quidpiam abundantius præstabo, & hisce fundamentis omninò contraria per certissima testimonia Regum ac Imperatorum Sigillis inde à mille annis confirmata, sequentibus §§. demonstrabo.

§. I. Monasterium S. Maximini à Constantino Magno conditum fuisse.

HOc certissimo & indubitato Magni Francorum Regis Dagoberti Diplomate probatur quod integrum, subsignatum, & Sigillo suo munitum, autographum hodieque habemus, & quale est, supra proposui, in quo

Rex

Rex asserit se, post seriam rei inquisitionem certò intellexisse Monasterium illud olim fuisse Constantini Magni Regale templum, atque ab illo Imperatore redditibus ac fundis dotatum. Vide Diploma Num. 1. Quæ quidem tam deliberata ac grauis quæstionis istius decisio, omnem meritò, cuius æquo Lectori dubitationem tollere debet, sed nihilominus veritatem illam, ita ante mille annos iudicatam ac decisam, alijs pluribus autoritatibus iuuat confirmare ac stabilire.

Primò, pleraque Regum, Imperatorum ac Pontificum, quæ hic producimus Diplomata, ac Bullæ hoc ipsum confirmant. Vt Ottonis Magni Nu. 10. S. Henrici Num. 20. Conradi Salici Num. 21. Henrici Nigri Imperatoris Num. 22. Henrici Senioris Num. 27. Quibus hoc & superioribus sæculis Imperatores omnino consentiunt. Maximilianus I. Carolus V. Ferdinandus I. Ferdinandus II. augustæ memoriæ, quorum item Diplomata hîc exhibentur. Item Pontifices Maximi, Innocentius IV. Pius II. & alij, quorum Bullas integras in Originali habemus: qui vnanimiter positæ veritati adstipulantur, & prædictum à Constantino Magno eiusque matre S. Helena erectum, constructum, dotatum, eorumque iussu per Sanctum Agritium dedicatum S. Ioanni Apostolo declarant.

Secundò, idem à pluribus sæculis attestatus est Archiepiscopus Colonien- sis Conradus, cum anno MCCXXV. in Vigilia SS. Apostolorum Petri & Pauli templum S. Maximini instauratum consecrauit in præsentia Sigefridi Archiepiscopi Moguntinensis, Arnoldi Archiepiscopi Treuirensis, Richardi Episcopi Wormatiensis, Henrici Episcopi Curien- sis &c. illud de concessione Apostolica Indulgentijs ornauit, expeditis eam in rem litteris Sigillo suo sub- signatis, sic ordientibus. *Conradus Dei gratia S. Colonien- sis Ecclesie Archiepiscopus, Italia Archicancellarius, Notum esse cupimus &c. Monasterium S. Maximini &c. ab inclytæ recordationis M. Constantino imperatore & S. Helena matre eius, quæ inde Originem duxerat, fundatum pariter & Imperialis Munificentie magna liberalitate dotatum &c. Diploma eius habemus.*

Tertio, idem asserunt omnes omnino omniũ ætatum Theologi, Iuriscon- sulti, Historici, quotquot huius Monasterij meminerunt, Hæretici æquè ac Catholici, è quibus nonnullos hîc referre iuuat. Ita enim sensit Antonius de Yepes, in *Chronico S. Benedicti tom. 2. cent. 2. c. 2.* Cornelius Scultingius, Stein- withius, *Bibliotheca Ecclesiastica fol. 217.* Iodocus Coccus in *Dagoberto c. 22.* & in *Chron. Anno 642.* Petrus Merfæus Cratepolius in *Annal. Treuir. in Agritio.* Ioannes Schockmannus, in *lib. de S. Maximino passim.* Ioannes Bertelius, *Dial. 8. in Reg. S. Benedicti.* Martinus Magerus à Schönberg, *De Aduocacia armata c. 5. n. 167. vsque ad n. 178.* Michaël Buchinger, *l. 4. c. 14. pag. 143. in Hist. Eccl. sub Syluestro I.* Gaspar Bruschius, in *Monast. Germanie.* Marguardus Freiherrus Ju- risconsultus Electoris Palatini, in *Comm. ad Mosellam Ausonij pag. 17.* Rudolphus Hospinianus, *de Orig. Monachatus.* Bartholomæus Latomus Iurisconsultus E- lectoris Treuirensis, *libello de bello Singkingano reperitur to. 3. Rerum Germanic. apud Scardium.* Franciscus Irenicus, in *Exeg. Germ. lib. 12. litt. T. in Treueri Nic.* Georgius Pauillon, in *Notis ad Histor. Luxemb. VVigneri c. 2. Nota. A.* Guilielmus Kyriander, *Annal. Treuir. parte 3.*

Quoniam verò pro fundamento assertionis suæ, libelli Auçtor citat Archi- uum & Annales Treuirenses, vtamur Armis Aduersarij, & ijs, quæ ipsemet concedit, quamuis alioquin sint exigui valoris, neque in illis quæ contra nos faciunt, ijs adhæreamus, neque adhæreere teneamur; sed quid in Annalibus

prædi-

prædictis contineatur, videamus, de Archiuji enim documentis & Cella Hilarij postmodum agetur.

Annales igitur Treuirenses, cum de Monasterij prima fundatione loquuntur, habent sequentia, *Agritius, numero fidelium crescente, Basilicas erigit, & ex Palatio Regina Helena Ecclesiam in honorem Principis Apostolorum Petri, de qua superius dictum, construxit & consecrauit. Construxit præterea (meliùs hîc & superius dixisset, aptauit, cum & hodie fabrica S. Petri sit eadem, quæ fuit Palatium Helena, & solum addito utroque choro & pilis, prophana ædes in sacras commutata sint) petitione Helena Regina, præcepto verò Constantini, filij eius Imperatoris ex eius Regali templo Ecclesiam in campo Martis, dicans eam honori S. Iohannis Apostoli & Euangelista. Fuit autem idem locus antea regale templum ipsius Constantini, euersisque idolis & cultura eorundem, erecta fuit ibidem Religio Christiana Monachica sub Regula Orientalium Monachorum, quibus idem Imperatorum victualia largiter ministravit. Et paulò post, in victualia autem eiusdem sanctæ congregationis contulit idem Imperator Mertheditum (Martis haud dubie curiam hodie Mercert) curiam cum suis appendicijs, & quidquid intra milliare bannitum continetur regia traditione. Et mox iterum: Fuit autem idem Monasterium per dictum Constantinum sumptum sub Imperatoria potestate, & in succedentia secula Imperatoribus, vel Regibus Romanorum subiectum, & eorum mundiburdio subditum. Et sicut in temporalibus, Romanorum Imperatoribus, sic in spiritualibus, Romanorum Pontificibus subiectum est. Abbas huius loci exemptus, eligitur quidem canonicè per fratres, sed à summis Pontificibus confirmatur.*

Ita Annales Treuirenses MCCC. qui nobis olim à Viro Magno summæ ædis Treuirensis Decano communicati fuerant, neque enim ij fere reperiuntur nisi apud Magnates.

His placet adijcere, quid in libello intitulato *Medulla gestorum Treuirensium, seu Extractum Chronicorum Treuirensium*, dicat Ioannes Enenius Episcopus Azorensis, Richardi Treuirensis Electoris suffraganeus, summæ ædis Treuirensis Ecclesiastes. Sic enim partis 3. c. 6. prædictæ Medullæ, præmissis hoc titulo, *Von S. Maximin die 4. heufftirche* prosequitur. *Diss. Kloster ist S. Benedictus Orden vnd reformirt / vnd hat ein gefürsten Abt / welcher sein Confirmation vom Pappst emp / ahret: vnd ist genant S. Maximins Kloster vmb des lieben Heiligen willen. Sunst ist die Kirche gewenes in der Ehren S. Iohannes Euangelisten / vund liegt außwendig der Statt von Trier in dem Flor Martis / vnd ist gewesen ein Königlische Wohnung des grossen Käyfers Constantini, eines Sohns der Heiligen Käyserinnen Helena / welches er durch biethe / der festgedacht Käyserinnen Helena seiner Mutter durch den Heiligen Antiochischen Patriarchen Agritium von S. Syluestro ein Erzbischoff zu Trier gemacht / derhe consecriren in ehren S. Johans Euangelist / vund Stiffe er darin Mönche. Aber sekundt halten sie die Regel vnd Orden S. Benedicti, vnd ist gar ein herrlig Kloster mit vilen Priuilegien vnd Freyheiten durch die Römische Käyser vnd Päpff begabt. latinè sic vertitur. *Hoc Monasterium est Ordinis S. Benedicti & reformatum, habetque Abbatem Principem, & nuncupatur Monasterium S. Maximini, propter hunc ipsum Sanctum, alioquin templum consecratum est in honorem S. Iohannis Euangelista, & situm est extra Ciuitatem Treuirensis in campo Martis, fuitq. Regium Domicilium Constantini M. Imperatoris, filij S. Imperatricis Helena, quod ad petitionem iam memorata Imperatricis Helena suæ Matris per sanctum Antiochenum Patriarcham Agritium, à S. Syluestro Archiepiscopi Treuirensis creatum, fecit consecrari in honorem S. Iohannis Euangelista, & fundauit in eo Monachos, sed nunc obseruant Regulam & ordinem S. Benedicti, & est præstant Monasterium, mul**

tis priuilegijs & immunitatibus per Romanos Imperatores & Pontifices ornatum.

Et ne leuiter hæc dicta ab Euenio existimes, scias libellum hunc Metis anno MDXIV. sumptibus Matthiæ Hâne Bibliopolæ Treuirensis impressum apud Casparum Hochfeder/ permissione & concessione Archiepiscopi Treuirensis Richardi (cui etiam Libellus inscriptus est) vt patet ex libelli initio & fine.

Inunc scriptor & dic Annales Treuirenses referre, quod S. Agritius Ecclesiam S. Maximini in fundo S. Petri ædificârit. Nam vnde quæso illo tempore, quo Ecclesia Treuirensis grauissimis Diocletiani & eius Præfetti Rectiuari Vastationibus exhausta, vix dum respirabat, S. Agritio Antiocheno tantæ opes, vt Ecclesias eiusmodi ædificaret & dotaret? Animam magnus ille Sanctus auream, pedum ligneum & eburnum, vti illo æuo solebant Episcopi, gestabat. Constantini Magni Imperatoris opus illud fuit, qui vti Romæ & alibi, ita Treuiris quoque Palatia prophana in Ecclesias transmutari iussit. Quem cum fatearis fuisse benefactorem, quid quæso causæ adferre potes, Cur non agnoscas & fundatorem huius Ecclesiæ?

At inquis, Annales dicunt S. Agritium ex Palatio construxisse Ecclesiam S. Ioannis. Quid tum postea? Eodem loquendi modo vsus est author Annalium, cum dixit Ecclesiam Metropolitanam à S. Agritio è Palatio Helenæ constructam, an tu inde concludes illam à Sancto ædificatam? non opinor, sed prophanium templum vel Palatium vsibus sacris aptatum, hac loquendi forma scriptores indicant.

S. II. Non fuit conditum præfatum Monasterium in territorio vel fundo S. Petri.

CVM ex autographis siue Originalibus Dagoberti aliorumque sequentium Regum & Imperatorum Diplomatis iam ostensum sit, Monasterium S. Maximini olim fuisse Regale templum & Basilicam quandam Constantini M. Deo per S. Agritium dedicatam, quis credat Annalibus Treuirensibus, aut quibuscunque alijs testimonijs, si asserant illud conditum fuisse in prædio seu fundo S. Petri, nisi solidissimis æquè ac Originalibus documentis prætenta ea assertio sit subnixa, quæ nunquam, vti ex dicendis patebit, profertentur.

Equidem meminisse oportet eius, quod paulò ante attigimus, Templum Metropolitanum S. Petri à S. Helena Imperatrice originem eodem tempore, quo Maximinianum S. Ioannis Apostoli, duxisse (sedes enim Episcopalis ante ista tempora in S. Eucharij Cella, hodieque S. Matthiæ, fuerat) & vtrumque sub Constantino M. ad instantiam Matris Imperatricis à S. Agritio magnis illis Apostolis Petro & Ioanni fuisse consecratum. Ita habent Annales Treuirens. supra allati, fauet traditio, & picturæ antiquæ templi Metropolitanæ. Quis verò credat fundum in quo Basilica Constantini Imperatoris structa erat, Iurisdictioni Ecclesiæ S. Petri, quæ Palatium Helenæ Imperatricis fuerat, subiectum fuisse? si qua inter has duas Ecclesias subordinatio aut subiectio imaginanda foret, nonne potius Imperatricis fundus Imperatoris Basilicæ subditus fuisset, quàm è contra.

Quid si verò dicamus, Ecclesiam S. Ioannis Euangelistæ priùs à S. Agritio sub Constantino M. dedicatam, quàm illam S. Petri, quo argumento, aut quibus testimonijs nos acutè Scriptor conuincas? militabit sanè pro nobis probabilis ratio, quia æquum erat & decens prius Imperatoris Palatium dedicari, quàm Imperatricis. Hoc verò posito: quomodo tueberis id, quod dicis, à S.

Agritio

Agritio Ecclesiam S. Ioannis in fundo & territorio S. Petri ædificatam. An nobis persuadebis territorium Ecclesiæ S. Petri fuisse, antequam esset Ecclesia S. Petri? Ad hæc, non modo probandum tibi incumbit, quod Ecclesia S. Petri prius, quàm illa S. Ioannis fuerit dedicata, verùm etiam, quòd illo tempore, quod grauiissimis persecutionibus Diocletiani & aliorum Tyrannorum proximum erat, Archiepiscopi Treuirenses Iurisdictionem temporalem & territorium ei respondens, habuerint, in quo demonstrando non modicè, mi Scriptor, desudabis.

Certè si coniecturis, qualibus tu n. 5. niteris, momentum in re tam graui tribuendum foret, longè apparentiores ex prima Metropolitana & Maximiniana Ecclesiæ origine pro nobis reperirentur, quàm pro tua præensione, sed tam labilibus & leuibus argumentis, nos immediationem in temporalibus, & exemptionem in spiritualibus non stabilimus; sed certis, veris ac solidis iisque originalibus Imperatorum ac Regum Diplomatis, Decretis, Sententijs, ac rebus iudicatis, quorum veritate & certitudine omnes præsumptionum ac coniecturarum vmbra dissipantur, vt tenebræ ex oriente sole.

S. III. *Primos Monasterij S. Maximini incolas fuisse Religiosos.*

ID luculentè decernit Dagobertus Rex in sæpe citato Diplomate sub Nu. 1. Quid enim aliud indicant sequentia eius verba, *Imperator pauperes Christi congregauit, eisque virum Dei Ioannem præposuit, vt in seruitio Dei semper vacarent, & pro se orationibus insisterent.* Omnia hæc Religiosos illos fuisse clamant, nam pauperes Christi erant, & congregati, idque sub vno superiore Præposito vel Abbate, consequenter obedientiam & paupertatem profitebantur, quæ sine castitate subsistere non poterant; finis etiam indicatur, qui vnicus Religiosis illius temporis præscriptus erat, contemplatio summi boni, ac diuinum seruitium, iugisque oratio. Nam, vt ex Ecclesiastica Historia notum est, Religiosi & Monachi illius ac sequentium sæculorum Sacerdotes non erant, sacramenta non administrabant, populum Christianum non docebant, vnde illa Hieronymi, *ad Riparium contra Vigilantium, & Epistola 1. ad Heliodorum, vide can. Placuit & seqq. 16. q. 1.* aliorumque PP. ac Ecclesiæ DD. Monachus, non docentis, sed plangentis officium habet, Item Clerici pascunt oues, Monachi pascuntur &c. Omnia itaque ad Religionis essentiam requisita in supradictis reperies, finem status Religiosi, & tria essentialiter ad illum requisita. Paupertatem, Castitatem & Obedientiam.

Hoc ipsum quoque non obscure significat id, quod ait, Virum Dei Ioannem pauperibus Christi Præpositum; fatentur autem ipsi Annales Treuirenses, quos pro suo fundamento Scriptor libelli citat, Ioannem illum fuisse Monachum Orientalem, nimirum Antiochia Vrbe Syriæ profectum, ac deinde Roma ad petitionem S. Helenæ à S. Agritio Treuiros deductum. Antiochiæ verò illo sæculo floruisse Monachismum constat ex Hieronymo, Theodoro aliisque prisce & recentioribus Scriptoribus. Dicere iam in illo S. Ioannis Cænobio collocatos fuisse Sacerdotes non religiosos (quod certum dicit esse author Libelli) eisque præpositum fuisse Ioannem Monachum, quid hoc aliud est, quàm maximam indecentiam in Ecclesiastica Hierarchia admittere & ignorantiam summam sacræ historiæ ac Iuris Canonici profiteri? Nam in Ecclesia Regulares non imperant clero sæculari.

At in quis, illo tempore non fuerunt Monachi in Gallia, sed in clarescente S. Benedicto circa Annum Christi DXLVII. primùm introducti sunt in S. Maximini domum.

Hoc sine vlllo fundamento assertum, omnino negatur, & non modo ex citato Dagobertino Diplomate, verum etiam alijs testimonijs constat, in Gallia fuisse Religiosos siue Monachos ante tempora S. Benedicti. Ex sacra historia notum est, S. Magdelenam & Martham apud Massiliam in ipsis exordijs Ecclesiæ vitam Monasticam egisse, si sceminæ id præstiterunt, quid sentiendum est de viris? Hilarium certe Pictauiensem Episcopum, qui eodem sæculo quarto vixit, quasi Monachi vitam duxisse accepimus, & Martinum Turonensem ab eodem Hilario institutum, inter Monachorum Greges vixisse Sulpitius *lib. de vita S. Martini c. 4. 5. 6.* ei coætaneus, Fortunatus *lib. 1. de S. Martino*, alijsque testantur, & circa Annum CCCLXXX. Abbatiam Lirinensem in Gallia Narbonensi fundatam à S. Honorato & Monachos ibi introductos, habet Vincentius Baralli *in Chronico Lirinensi*. Et quod maximè Maximinianos concernit, Historiæ ac Annales tam Treuirenses, quàm Maximiniani consentiunt ac testantur, S. Fibiitium ex Monacho & Abbate S. Maximini assumptum fuisse ad Archiepiscopatum Treuirensis, idque ante Annum Domini D. fuisseque in ordine Abbatum, nonum. Constat certè S. Benedictum eo tempore necdum propagasse sacrum institutum suum in occidente, cum teste Baronio *in Martyrologio ad 21. Martij lit. a.* Anno CCCCLXXXIV. demum petierit desertum, & deinde post annum Christi D. ordinem suum instituerit & propagarit vsque ad Annum DLII. quo tempore obiit.

Sed quid dicet Scriptor Anonymus, si producam informationem, non ita pridem ab Archiepiscopi Mandatario Bruxellis SS. Belgarum Principibus oblatam, in qua asseruit Anno Domini CCCXLVIII. dum sacrum S. Maximini corpus Pictavis in templum S. Ioannis Euangelistæ inferretur, illi Cœnobia præfuisse Tranquillum Abbatem & Monachum?

Certè si vidisset & legisset, quæ antehac in Imperatoris ac Principum aulis à Treuirensibus in hac causa exhibita fuerunt, sustinuisset calamum reor, neque loco Monachorum, Sacerdotes Archiepiscopis subiectos à S. Agridio in dicto Monasterio collocatos, ita leuiter & sine probatione asseuerasset.

S. IV. Scriptor Libelli ex falsis assumptis etiam male concludit.

EX dictis, æquo Lectori Manifestum est, auctorem libelli à vero aberrasse, dum asseruit Monasterium S. Maximini à S. Agridio Archiepiscopo conditum, in territorio S. Petri ædificatum, in illud, non Monachos, sed Sacerdotes introductos. Verùm, quamuis hæc omnia subsisterent, quod non conceditur, non continuò sequitur dictum Monasterium Iurisdictioni Archiepiscopi subiectum fuisse aut esse.

Parum enim refert, à quo Monasterium illud conditum sit, si certum sit illud solis Imperatoribus & nulli alteri Ecclesiæ vel personæ fuisse subiectum, vti supra demonstratum. Item siue Monachi fuerint primi eius incolæ, siue Sacerdotes alij, æquè poterant à Summis Pontificibus & Imperatoribus ab omni Archiepiscoporum Iurisdictione eximi.

Denique nihil noui est, Monasteria aliqua intra fines territorij, seu in ipso

territorio alicuius Episcopi construi & ædificari, & tamen illi non subijci. Toti Imperio notum est, in Territorio Episcopi Augustani, imò in ipsa Ciuitate, in qua Episcopi sedes est, esse Monasterium S. Vdalrici, prorsus ab omni eius Iurisdictione temporali exemptum. Similiter constitutum est Monasterium S. Emmerani in Vrbe & territorio Ratisbonensis Episcopi, & Monasterium Petershausanum in Vrbe & territorio Constantiensi, & innumera alia toti Imperio notissima, quæ superfluum est referre.

Clarum igitur est ex prædictis tribus assumptis nullo modo inferri posse, quod Monasterium S. Maximini vllò vnquam tempore, vel vllò modo fuerit Archiepiscopo subiectum, sed solidioribus longè argumentis opus est, vt persuadeat Scriptor libelli, quod ita securè dicit, certum esse, Sacerdotes primos istius sacri loci incolas Archiepiscopis fuisse subiectos. Et quia sumus in possessione, nobis per sententiam Cæsaream confirmata & adjudicata, validioribus opus est argumentis & firmamentis, quàm sunt ea, quæ pro Maximinians prima parte sunt allata.

SECTIO SECVNDA.

Diploma Dagobertinum prætensum refutatur.

EX Archiuio Treuirensi probationes auctor libelli proferre incipit, Dagoberti nimirum & Sigeberti Regum, aliorumque prætenfa quædam Diplomata, quorum tenore Archiepiscopo Iurisdictionem in Monasterium S. Maximini, relictam & confirmatam fuisse præten dit. Notat etiam circa illa, Dagobertum non fuisse fundatorem S. Maximini, sed illius sacri loci benefactorem. Ad hæc Christianissimos Francorum Reges nihil Iuris debere in præfato Monasterio nostro præten dere, quamuis barbaros olim è ditionibus Treuirensibus eiecerint, quæ ad institutum scopum nostrum non pertinent quidem, sed tamen infratangentur. Atque hæc summa est eorum, quæ auctor sæpè dictus habet à num 7. vsque ad 12.

Quia verò Dagobertinum illud Diploma præten sum, quoddam velut fundamentum est, quo reliqua subsequencia videntur niti, ideoque illud accuratius hac sectione excutiendum est, proderit in conspectu & coram habere, quale auctor libelli, id exhibuit sub l. A. & est eiusmodi.

Diploma Dagoberti Regis Francorum de Anno DCLIII.

DAGOBERTVS Rex Francorum, Viris Illustribus, Ducibus, Comitibus, Domesticis, & omnibus agentibus, tam ultra, quàm citra Rhenum vel ultra Liguriam, tam absentibus, quàm presentibus. Illud ad augmentum vel stabilitatem Regni nostri, sine dubio, in Dei nomine credimus permanere, si Sacerdotum vel Ecclesiarum Dei, rectis petitionibus annuentes, id, quod nostris auribus patefecerint, perducimus ad effectum: ideoque Vir Apostolicus, Pater noster, Dominus Modoaldus Archiepiscopus Ecclesie Treuericae, præceptum afferens ad Nos, præceptionibus Prædecessorum, Anteriorum Regum, parentum nostrorum, Sigeberti, Theodeberti, Theoderici, imòq; bonæ recordationis Hlatharij, gloriosi Regis, Genitoris nostri, manibus roboratum, in quo erat insertum, quod non solum idem Genitor noster, verum etiam præfati Prædecessores eius. Reges videlicet Francorum, omnes rei quascunque boni